Súd:	Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka:	7C/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6122433524
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Segečová
ECLI:	ECLI:SK:OSBB:2023:6122433524.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Segečovou, v spore žalobcu A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. X/X, XXX XX D., právne zast. E. F. D., advokátom, so sídlom G. B. XX, XXX XX H., proti žalovanému Slovenská republika, v mene ktorej koná E. I. B. J., F.: XX XXX XXX, B. B. A. X, D. - E. K. B. E., o náhradu škody z porušenia práva Európskej únie vo výške 6.586,82,- EUR s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi škodu vo výške 6.586,82,-EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.10.2022, domáhal prostredníctvom právneho zástupcu, zaplatenia sumy 6.586,82,-EUR titulom náhrady škody, spôsobenej porušením smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len "Smernica 2003/88/ES"), tým spôsobom, že táto nebola v časti implementovaná do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky, čím došlo k porušeniu únioného práva žalovaným ako členským štátom Európskej únie a náhrady trov konania.

2. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru (ďalej len "HaZZ") s miestom výkonu služobnej činnosti na Okresnom riaditeľstve Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, na Hasičskej stanici v Banskej Bystrici. Štátnu službu vykonáva v služobnom pomere v súlade so zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len "zák. č. 315/2001 Z. z.") v služobnej hodnosti nadporučík, vo funkcii hasič-záchranár špecialista v čate "C". Prácu hasiča vykonáva od 15.11.1991, viac ako 31 rokov. Služobný (pracovný) čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne. Pracovná zmena sa skladá z výkonu služby v trvaní 16 hodín, po ktorom nasleduje určená služobná pohotovosť na pracovisku v rozsahu 8 hodín. Do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17 hodín výkonu služby a 7 hodín určenej služobnej pohotovosti (v čase od22:30 - do 05:30 hod.), t. j. v pomere 17/7. Od 1.1.2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté na 16 hodín výkonu služby a 8 hodín služobnej pohotovosti (v čase od 22:00 - do 06:00 hod.), t.j. v pomere 16/8. Celkovo v rámci jednej pracovnej zmeny žalobca ako hasič strávi na pracovisku sústavne minimálne 24 hodín. Okrem určenej pohotovosti, žalobcovi býva nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času. Ani jedna pohotovosť, teda ani určená pohotovosť (podľa § 92 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z.z.) a ani nariadená pohotovosť (podľa § 92 ods. 2 zák č. 315/2001 Z.z.), sa nezapočítavajú žalobcovi do pracovného času a ich výkon nie je rozlíšený ani na výplatnej páske, kde je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti. Za vykonávanie určenej

služobnej pohotovosti je hasič odmeňovaný za každú hodinu pohotovosti peňažnou náhradou vo výške 15 % (v bežný služobný deň), resp. 30 % (v deň služobného pokoja) zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu (z hodinovej mzdy). Výkon služobnej pohotovosti je rozdelený na aktívnu časť služobnej pohotovosti (v prípade, ak je nahlásený výjazd sa služobná pohotovosť mení na prácu nadčas) a neaktívnu časť služobnej pohotovosti. Striedajú sa 3 hasičské zmeny - čaty "A", "B", "C". Pracovný čas hasičov je rozvrhnutý tak, že každý tretí deň hasič odslúži (minimálne) 24 hodín v rámci zmeny a následne má dva dni voľna. Každá hasičská zmena mesačne odslúži aspoň 10 zmien. Pri takto stanovenom rozvrhnutí služobného času má teda hasič stráviť v službe minimálne 240 hodín mesačne (pri 10 zmenách za mesiac) až 264 hodín mesačne (pri 11 zmenách za mesiac). Do tohto rozsahu nie sú zahrnuté hodiny nadčasov. Keď je pred koncom zmeny vyhlásený poplach, výjazd k požiaru, ktorého hasenie trvá aj 5 hodín, je hasič v práci aj 29 hodín nepretržite. Každý hasič v zmenovej službe má takto za rok pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň, odpracovať 121,67 zmien, čo je priemerne 2.920 odpracovaných hodín. Žalobca takto, v rámci určenej služobnej pohotovosti odpracoval v období od septembra 2019 do decembra 2019 vrátane 211,15 hodín, v období od januára 2020 do decembra 2020 vrátane 661,96 hodín, v období od januára 2021 do decembra 2021 vrátane 501,21 hodín, v období od januára 2022 do augusta 2022 vrátane 439,72 hodín, t.j. spolu 2.130,73 hodín služobnej pohotovosti (určenej + nariadenej), pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín mu nebola započítaná do pracovného času. Jeho priemerný týždenný pracovný čas počas celého žalovaného obdobia dosiahol 53,78 hodín týždenne. Počas celého trvania služobnej pohotovosti sa musí zdržiavať na hasičskej stanici a nakoľko sa výjazd na zásah vykonáva do jednej minúty od nahlásenia. Musí byť oblečený v služobnej rovnošate a fyzicky a psychicky pripravený okamžite vykonať výjazd na miesto určenia. Priemerný týždenný pracovný čas žalobcu tak pravidelne značne presahoval nielen 40 hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ, ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín tak, ako to ustanovuje článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Žiadna z hodín odpracovanej služobnej pohotovosti nie je započítavaná do fondu pracovného času z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava v zákone č. 315/2001 Z. z. službonú pohotovosť hasičov nepovažuje za služobný (pracovný) čas, čo je v rozpore s článkom 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora. Fond pracovného času žalobcu, je tak vykazovaný nereálne. Žalobca poukázal na § 85 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z., na článok 2 ods. 1, 2 a článok 6 Smernice 2003/88/ES, na článok 288 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, článok 7 ods. 2, 5 a článok 144 ods. 1 Ústavy SR, ktoré citoval. Ďalej poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, rozsudok C-106/77 zo dňa 09. 03. 1978 vo veci Simmenthal, v ktorom Súdny dvor riešil dôsledky priamej aplikovateľnosti ustanovení komunitárneho práva v prípade, ak vnútroštátna norma bola v rozpore s komunitárnym právom. Z uvedeného rozsudku je nepochybné, že právne predpisy Európskej únie majú priamy účinok a ako také majú prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou, pričom v prípade kolízie medzi vnútroštátnou právnou úpravou a komunitárnym právom sú súdy každého členského štátu Európskej únie, teda aj súdy Slovenskej republiky, povinné aplikovať normu únijného práva. Poukázal aj na rozsudok C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010 vo veci Günter Fuß, v ktorom zdôraznil, že ide o skutkovo a právne identickú vec s posudzovanou vecou, keďže rozhodnutie sa týka pracovníka, ktorý bol ako hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora a jeho rozpis služieb (pracovných zmien) stanovoval priemerne 54 hodín týždenne a zahŕňal 24-hodinové zmeny, pričom každá takáto 24 hodinová zmena, v rámci ktorej musel byť hasič prítomný na pracovisku, pozostávala z aktívnej služby a pohotovostnej služby, ktorá môže byť prerušená zásahovou činnosťou. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že článok 6 písm. b) Smernice má priamy účinok a teda priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Z uvedeného rozhodnutia teda nepochybne vyplýva, že aj žalobca má právo dovolávať sa práv vyplývajúcich zo Smernice pred tunajším, vnútroštátnym súdom. Právna úprava garantujúca práva podľa Smernice, má prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou vyplývajúcou zo zákona č. 315/2001 Z. z. o HaZZ. S poukazom na tieto rozhodnutia žalobca uviedol, že Smernica 2003/88/ES tak predstavuje normu komunitárneho práva, ktorú je Slovenská republika povinná dodržiavať. Na základe princípu prednosti komunitárneho práva, podľa ktorého právne predpisy EÚ majú prednosť pred vnútroštátnymi predpismi, mala byť uvedená smernica implementovaná do vnútroštátneho práva a zák. č. 315/2001 Z.z. má byť v súlade s touto smernicou. Smernica však nebola správne (resp. z materiálneho hľadiska v časti vôbec) transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, konkrétne do ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z. o HaZZ, pričom ustanovenia zákona sú v rozpore s článkom 2 ods. 1 a článok 6 písm. b) Smernice. Na základe princípu priameho účinku komunitárneho práva je tak založená zodpovednosť členského štátu v prípade jeho chybnej aplikácie, pričom osoby, ktoré sú takýmto konaním poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Zodpovednosť štátu v prípade porušenia komunitárneho práva je absolútna a objektívna (body 45,

46, 61 rozsudku Súdneho dvora C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010 vo veci Günter Fuß). Povinnosť aplikácie komunitárneho práva Súdny dvor vysvetlil v rozsudku C-106/77 zo dňa 9.3.1978 vo veci Simmenthal, v ktorom Súdny dvor riešil aj dôsledky priamej aplikovateľnosti ustanovení komunitárneho práva v prípade, ak vnútroštátna norma bola v rozpore s komunitárnym právom. Súdny dvor vo svojej judikatúre zároveň konštantne judikuje, že čas pracovnej (služobnej) pohotovosti treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času, pričom rozhodujúcim faktorom pre záver, či sú naplnené znaky pojmu "pracovný čas" je skutočnosť, že pracovník je povinný byť prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a musí mu byť k dispozícii v prípade potreby. Takéto závery jednoznačne vyplývajú napr. z rozsudku Súdneho dvora C-397/01 zo dňa 05.10.2004 vo veci D. A. a rozsudku C-14/04 zo dňa 01.12.2005 vo veci Abelkader Dellas. V tomto smere žalobca považoval za potrebné poukázať aj na rozhodnutie Súdneho dvora, ktoré sa priamo týka práce hasičov a z ktorého rovnako jednoznačne vyplýva, že do pracovného času hasičov sa musí započítavať aj čas pracovnej (služobnej) pohotovosti a to na rozsudok Súdneho dvora C-518/15 zo dňa 21.2.2018 vo veci J. E., z ktorého citoval: "1. Článok 17 ods. 3 písm. c) bod iii) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času sa má vykladať v tom zmysle, že členské štáty sa nemôžu, pokiaľ ide o určité kategórie hasičov prijatých do verejných hasičských služieb, odchýliť od súboru povinností vyplývajúcich z ustanovení tejto smernice vrátane jej článku 2, ktorý definuje okrem iného pojmy "pracovný čas" a "čas odpočinku". 2. Článok 15 smernice 2003/88 sa má vykladať v tom zmysle, že neumožňuje, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali menej reštriktívnu definíciu pojmu "pracovný čas", ako je definícia uvedená v článku 2 tejto smernice. 4. Článok 2 smernice 2003/88 sa má vykladať v tom zmysle, že čas pracovnej pohotovosti, ktorý pracovník trávi doma s povinnosťou reagovať na výzvu svojho zamestnávateľa do 8 minút, čo do značnej miery ovplyvňuje jeho možnosti venovať sa iným činnostiam, sa má považovať za "pracovný čas." Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 315/2001 Z. z. však nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času na rozdiel od Zákonníka práce (§ 96 ods. 2), ktorý sa však na hasičov, pokiaľ ide o ich služobný čas, nevzťahuje. Práve v tejto skutočnosti tak spočíva rozpor uvedeného zákona s únio vým právom, konkrétne s ustanovením článku 2 ods. 1 Smernice, ako aj judikatúrou Súdneho dvora. Vzhľadom na účelové oddelenie služobnej pohotovosti od služobného (pracovného) času sa potom formálne "na papieri" javí, že žalobcov služobný (pracovný) čas nepresahuje 48 hodín týždenne. Ak sa však za pracovný (služobný) čas v súlade s judikatúrou Súdneho dvora považuje aj služobná pohotovosť, je zrejmé, že súhrn takto "naskladaného" pracovného času hasičov pravidelne prekračuje 48 hodín týždenne, pričom bežne dosahuje v priemere aj cca 53-56 hodín týždenne. Služobnú pohotovosť je však nevyhnutné v zmysle vyššie uvedenej judikatúry Súdneho dvora považovať za "pracovný čas" tak, ako to kogentne stanovuje smernica. V dôsledku vnútroštátnej právnej úpravy tak nie je cca 30 % zo všetkých žalobcom reálne odslúžených hodín považovaných za pracovný čas. Tým je porušovaný čl. 6 písm. b) Smernice a žalobca má právo domáhať sa náhrady škody priamo proti členskému štátu, ktorý Smernicu porušil. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca uviedol, že jeho aktívna vecná legitimácia v tomto konaní je jednoznačne daná (rozsudok Súdneho dvora C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010 vo veci Günter Fuß, podľa ktorého v prípade porušenia práva na dodržiavanie 48-hodinového týždenného pracovného času vyplývajúceho z článku 6 písm. b) Smernice má poškodený hasič právo domáhať sa náhrady škody priamo proti členskému štátu. K pasívnej legitimácii žalovaného žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach C-46/93 a C-48/93 zo dňa 5.3.1996 vo veci Brasserie du pecheur a Factortame, rozsudok C-118/08 zo dňa 26.10.2010 vo veci Transportes Urbanos y Servicos Generales SAL, ako aj na uznesenie C-437/05 zo dňa 11.1.2007 vo veci Jan Vorel, rozsudok v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 vo veci D. A., rozsudok C-524/04 vo veci Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation. Z rozsudku Súdneho dvora C-46/93 a C-48/93 vo veci Brasserie du pecheur a Factortame žalobca citoval:"1. Zásada, podľa ktorej sú členské štáty povinné nahradiť škodu spôsobenú jednotlivcom porušením práva Spoločenstva, ktoré im možno pripísať, sa uplatní, keď je za vytýkané nesplnenie povinnosti zodpovedný zákonodarný orgán. 2. V prípade, keď porušenie práva Spoločenstva členským štátom možno pripísať vnútroštátnemu zákonodarcovi konajúcemu v oblasti, kde má širokú voľnú úvahu pri tvorbe normatívnych rozhodnutí, majú jednotlivci, ktorí utrpeli ujmu, právo na odškodnenie, ak porušený právny predpis Spoločenstva má za cieľ priznať im práva, ak porušenie je dostatočne závažné a ak existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením a ujmou, ktorá jednotlivcom vznikla. S touto výhradou štát musí napraviť následky škody, ktorá vznikla porušením práva Spoločenstva, ktoré mu možno pripísať, v rámci vnútroštátneho práva o zodpovednosti, pričom uplatniteľné podmienky stanovené platnými vnútroštátnymi predpismi nesmú byť menej priaznivé ako podmienky týkajúce sa podobných vnútroštátnych nárokov a nesmú byť upravené takým spôsobom, ktorý by prakticky znemožňoval alebo príliš sťažoval získanie náhrady škody. 3. Vnútroštátny súd v rámci

vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré uplatňuje, nemôže podmieňovať náhradu škody existenciou úmyselného zavinenia alebo zavinenia z nedbanlivosti zo strany štátneho orgánu, ktorému možno porušenie pripísať, presahujúceho rámec dostatočne závažného porušenia práva Spoločenstva. 4. Náhrada škody členskými štátmi, ktorú spôsobili jednotlivcom porušením práva Spoločenstva, musí byť primeraná vzniknutej ujme. Keďže v tejto oblasti neexistujú ustanovenia na úrovni Spoločenstva, je na vnútroštátnom právnom poriadku každého členského štátu, aby stanovil kritériá umožňujúce určiť rozsah náhrady, pričom tieto kritériá nemôžu byť menej priaznivé ako kritériá platné pre podobné nároky na základe vnútroštátneho práva a v žiadnom prípade nemôžu byť upravené takým spôsobom, ktorý by prakticky znemožňoval alebo príliš sťažoval získanie náhrady škody. Vnútroštátne právne predpisy, ktoré by vo všeobecnosti obmedzovali náhradu škody len na škodu spôsobenú na niektorých špeciálne chránených individuálnych záujmoch, s vylúčením ušlého zisku jednotlivcov, nie sú zlučiteľné s právom Spoločenstva. Osobitnú náhradu škody, ako napr. "exemplárnu" náhradu škody stanovenú anglickým právom, musí byť možné získať v rámci sťažností alebo žalôb na základe práva Spoločenstva, ak ju je možné získať v rámci podobných sťažností alebo žalôb na základe vnútroštátneho práva." Z vyššie uvedených rozhodnutí tak podľa názoru žalobcu vyplýva, že porušenie práva EÚ pre absentujúcu, resp. nesprávnu transpozíciu Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z. je dôsledkom zákonodarného a legislatívneho procesu. Pri rešpektovaní zásad ekvivalencie a efektivity je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody porušením únioového práva štát, t.j. žalovaný, Slovenská republika, keďže neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie dodržania požiadavky vyplývajúcej z článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijal vnútroštátnu právnu úpravu zákonom č. 315/2001 Z. z., ktorý umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť hasičovi jeho služobný čas takým spôsobom, že tento pravidelne presahuje maximálnu hranicu 48-hodinového týždenného pracovného času. Za žalovaný štát v tomto spore koná Ministerstvo vnútra SR ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj HaZZ, ktorý bol tiež aj garantom právnej úpravy vykonanej zákonom č. 315/2001 Z. z. Žalobca má preto za to, že pasívna vecná legitimácia žalovaného je jednoznačne daná. Z konštantnej judikatúry Súdneho dvora ďalej vyplýva, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody vzniknutej porušením únioového práva zo strany členského štátu v prípade, ak sú splnené 3 podmienky, a to: 1) že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, 2) existencia škody resp. ujmy a 3) priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom. K podmienke 1) žalobca uviedol, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že dostatočne závažné porušenie práva Únie zahŕňa zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy členským štátom, pričom zložky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej právnej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma Únie ponecháva vnútroštátnym orgánom. Vždy a v každom jednotlivom prípade sa porušenie únioového práva považuje za dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti. Súdny dvor pritom už opakovane rozhodol, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu "pracovný čas" tak, ako to predpokladá Smernica. Žalobca opakovane poukázal na rozsudok Súdneho dvora C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci L. M., ako aj na rozsudok C-303/98 zo dňa 3.10.2020 vo veci Simap, uznesenie C-241/99 zo dňa 3.7.2001 vo veci Confederación Intersindical Galega (CIG), či uznesenie Súdneho dvora C-52/04 zo dňa 14.07.2005 vo veci Personalrat der Feuerwehr Hamburg a rozsudok Súdneho dvora C-518/15 zo dňa 21.2.2018 vo veci J. E., ktoré sa týkajú hasičov. Keďže žalobca počas žalovaného obdobia pravidelne pracoval nad stanovený limit vyplývajúci z článku 6 písm. b) Smernice, toto je možné považovať za dostatočne závažné porušenia právnej normy Únie. Pokiaľ ide o podmienku 2), ktorou je existencia škody, podľa judikatúry Súdneho dvora treba pod škodou v takomto prípade rozumieť ujmu, ktorá dotknutému hasičovi vznikla v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas upravený článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES rešpektovaný (bod 59 rozsudku C-429/09). Náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv poškodených. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave zároveň nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). Náhrada škody musí byť zároveň primeraná vzniknutej ujme (spojený rozsudok vo veci C-43/93 a C-48/93 Brasserie du pecheur a Factortame). Keďže pre takýto prípad absentuje explicitná vnútroštátna úprava nároku na náhradu škody z porušenia práva Únie, žalobca analogicky podľa § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka, upravujúcich nemajetkovú ujmu, ktoré podľa názoru žalobcu, upravujú

vzťahy obsahom aj účelom najbližšie k náhrade škody porušením únijného práva. Žalobca uviedol, že z dôvodu nezapočítania hodín služobnej pohotovosti do jeho pracovného času, dochádza sústavne a dlhoročne k porušovaniu jeho osobnostných práv na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity, spočívajúcom v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život. Pri náročnej práci hasiča neraz nasadzuje vlastný život a preto o to viac nevyhnutne a dôvodne potrebuje dostatočný odpočinok po práci na regeneráciu jeho fyzických a psychických síl, čoho sa mu však v dôsledku sústavného porušovania práva na primeranú dobu odpočinku nedostáva. Neprimeraná pracovná zaťaženosť má nepriaznivý vplyv na kvalitu jeho života a negatívne sa prejavuje aj na jeho osobnom a rodinnom živote, keďže na úkor jeho rodiny a osobného života trávi neprimerane dlhý čas v práci a prichádza o čas, ktorý by chcel a mohol venovať svojim najbližším, rodine, priateľom, záľubám resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Je porušované jeho právo na ochranu súkromia a rodinného života, ako aj právo na ochranu jeho zdravia, keď dňa 12.5.2021 počas pracovnej zmeny utrpel akútny infarkt myokardu a bol hospitalizovaný v nemocnici. Nepochyboval, že k tomu došlo práve z dôvodu neprimeraného dlhoročného pracovného zaťaženia. S poukazom na uvedené mal žalobca za to, že je splnená aj druhá podmienka nároku na náhradu škody. K podmienke 3), k priamej príčinnej súvislosti medzi týmto porušením a škodou žalobca uviedol, že ju tiež považuje za naplnenú, pretože ak by žalovaný správne prebral ustanovenia článku 2 ods. 1 a článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z. resp., ak by boli tieto ustanovenia z materiálnej stránky v praxi dodržiavané, nedochádzalo by k porušovaniu práva žalobcu na maximálny 48-hodinový týždenný pracovný čas a teda nedošlo by ani k strate času odpočinku, na ktorý by žalobca mal nárok. Pri splnení všetkých troch vyššie uvedených podmienok, je štát povinný napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu. Žalobca výšku škody určil s poukazom na okolnosti, za ktorých škoda vznikla tak, že hodiny služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli započítané do služobného času, považoval ako odpracované mimo rozvrhnutia služobného času (čo je práve rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a nariadenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z.). Primeranú náhradu škody tak predstavuje rozdiel medzi peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z., a to za každú jednu odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti počas žalovaného obdobia. Vychádzajúc z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. (15% alebo 30% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. (vo výške 50% z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti počas bežného služobného dňa za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50%- 15%) a ako súčin odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 20% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50% - 30%). Uvedeným spôsobom stanovená náhrada škody tak predstavuje rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti (50% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z.) a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť (15% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a 30% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja), t.j. vo výške zodpovedajúcej 35%, resp. 20% zo sumy, ktorá je príslušnou časťou služobného platu žalobcu (50%-15% = 35%, a v prípade, ak ide o deň služobného pokoja 50%-30% = 20%). U príslušníkov HaZZ je mzda splatná vždy k 10. dňu nasledujúceho mesiaca za predchádzajúci mesiac. Žalobca si preto uplatnil nárok počínajúc splatnosťou mzdy za mesiac september 2019 (10.10.2019) až po august 2022 vrátane. V prípade žalobcu, za obdobie september 2019 až december 2019, predstavuje škoda sumu 659,54,-EUR (za 15% určenú pohotovosť), pričom fond pracovného času bol 706,50 hodín, určená pohotovosť bola 211,15 hodín, z toho nariadená pohotovosť bola 69,45 hodín, t.j. jeho priemerný týždenný pracovný čas dosiahol 56,63 hodín. Za obdobie január 2020 - december 2020 predstavuje škoda sumu 2.355,79,-EUR (za 15% určenú pohotovosť 2.341,49,-EUR a za 30% určenú pohotovosť 14,30,-EUR), pričom fond pracovného času bol 2.080,50 hodín, určená pohotovosť bola 661,96 hodín, z toho nariadená pohotovosť bola 7 hodín, t.j. jeho priemerný týždenný pracovný čas dosiahol 56 hodín.Za obdobie január 2021 - december 2021 predstavuje škoda sumu 1.859,24,-EUR (za 15% určenú pohotovosť 1.798,57,-EUR a za 30% určenú pohotovosť 60,67,-EUR), pričom

fond pracovného času bol 1.996,60 hodín, určená pohotovosť bola 501,21 hodín, z toho nariadená pohotovosť bola 42,75 hodín, t.j. jeho priemerný týždenný pracovný čas dosiahol 56 hodín. Napokon, za obdobie január 2022 - august 2022 predstavuje škoda sumu 1.712,25,-EUR (za 15% určenú pohotovosť 1.659,49,-EUR a za 30% určenú pohotovosť 16,76,-EUR), pričom fond pracovného času bol 1.352,65 hodín, určená pohotovosť bola 439,72 hodín, z toho nariadená pohotovosť bola 182,28 hodín, t.j. jeho priemerný týždenný pracovný čas dosiahol 56 hodín. Celkovú náhradu škody, za obdobie september 2019 až august 2022, tak žalobca vyčíslil na sumu 6.586,82,-EUR.

3. Žalobca, na preukázanie svojich tvrdení súdu predložil plnomocenstvo pre právneho zástupcu zo dňa 10.9.2022, pracovnú zmluvu zo dňa 14.11.1991, oznámenie o výške a zložení platu zo dňa 26. 07. 2022, tabuľku odpracovanej pohotovosti za žalované obdobie 09/2019 - 08/2022, 40ks výplatné pásky za obdobie 09/2019 - 08/2022, Smernicu EP a Rady 2003/88/ES zo 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, rozsudok Súdneho dvora 106/77, C-518/15, C-46/93 a C-48/93, C-52/04 a správu ošetrujúceho lekára z 15.5.2021.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 17.3.2023, považoval uplatnený nárok za nedôvodný a neopodstatnený. Žalovaný poukázal na čl. 1 ods. 2, ods. 3, ods. 4, čl. 2 ods. 1, ods. 2 Smernice 89/391/EHS s tým, že rozsah pôsobnosti Smernice 2003/88/ES je tak pozitívne vymedzený v článku 2 ods. 1 Smernice 89/391/EHS a negatívne vymedzený je v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Smernica 2003/88/ES sa neuplatňuje na odvetvia činností, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany, konkrétne na služobný pomer príslušníkov HaZZ sa nevzťahuje v plnom rozsahu. Jej ustanovenia teda nemohli byť porušené tak ako to tvrdí žalobca. Štátnu službu príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť, (ktorá je špecifická nerovnomerným rozvrhnutím služobného času, na ktorý priamo nadväzuje určená služobná pohotovosť), možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Oproti štandardným pracovnoprávnym vzťahom štátna služba príslušníkov Hasičského a záchranného zboru vykazuje aj špecifiká štátnej služby príslušníkov Policajného zboru ako aj profesionálnych vojakov (napr. v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, prísnej subordinácii a pod.). Rovnako úlohy, ktoré príslušníci HaZZ plnia, možno podľa súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému ako aj právnej úpravy samotného HaZZ, bez akýchkoľvek pochybností subsumovať pod pojem "osobitné činnosti služieb civilnej ochrany" v zmysle článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Žalovaný má za to, že žalobca si nesprávne vykladá pôsobnosť Smernice 2003/88/ES, ktorá sa nevzťahuje na príslušníkov HaZZ. Rozsah pôsobnosti Smernice stanovuje článok 1 ods. 3, podľa ktorého táto Smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 Smernice 89/391/EHS. Smernica Rady 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 stanovuje, že Smernica 89/391/EHS sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. V tomto smere žalovaný poukázal aj na § 12 zák. č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, na § 3 ods. 1, ods. 2 zák. č. 315/2001 Z.z. a na § 8 ods. 1 a § 12 ods. 1 zák. č. 129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme. Žalovaný ďalej namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie. Žalobu pre nestransponovanie Smernice, resp. pre nesprávnu transpozíciu smernice môže podať buď Európska Komisia na Súdny dvor Európskej únie, alebo fyzická či právnická osoba, ktorá bola týmto priamo dotknutá, t.j. došlo k porušeniu alebo poškodeniu jej práv a to na vnútroštátny súd členského štátu Európskej únie. Žalobca však nezažaloval svojho zamestnávateľa, ale štát, v mene ktorého koná ten ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí oblasť štátnej správy pre HaZZ, čo je zásadný rozdiel v označení žalovaného, teda v jeho pasívnej vecnej legitimácii. Ak mal žalobca za to, že mu zamestnávateľ určoval pohotovosť nad Smernicou povolený limit, mal na túto skutočnosť upozorniť svojho nadriadeného v súlade s § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z. a žiadať, aby mu táto nebola určovaná. Žalovaný v tomto prípade podotýka, že žalobca za každú hodinu určenej služobnej pohotovosti (vrátane tých hodín, o ktorých tvrdí, že mali byť vykonané nad limit určený Smernicou), mu boli riadne vyplatené príslušné zložky služobného príjmu, resp. poskytnuté náhradné voľno. Žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie z dôvodu, že podľa názoru žalovaného sa miera zodpovednosti za prípadný vznik škody musí medzi dvomi samostatnými subjektmi (Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, resp. Hasičským a záchranným zborom) rozlišovať, pričom nie je prípustné, aby sa zodpovednosť Slovenskej republiky odvodzovala od individuálneho prístupu inej osoby k pracovnoprávnym vzťahom konkrétneho zamestnanca. K transpozícii relevantných článkov Smernice 2003/88/ES žalobca uviedol, že Smernica 2003/88/ES v

zásade ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času, pokiaľ ide o doby denného odpočinku, prestávok v práci, týždenného odpočinku, maximálneho týždenného pracovného času, ročnej dovolenky a aspekty nočnej práce, práce na zmeny a rozvrhnutie práce. Smernica bola transponovaná do slovenského právneho poriadku okrem iného zákonom č. 315/2001 Z. z. Tvrdenia žalobcu o jej nesprávnom transponovaní sú neopodstatnené. Žalovaný poukázal na § 85 ods. 1, § 86 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a § 92 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z.z., ktoré plne transponujú čl. 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES, keď definujú služobný čas príslušníka HaZZ ako časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu, pričom umožňuje rozvrhnúť služobný čas aj nerovnomerne a súčasne jasne definuje pojem služobný deň, za ktorý sa považuje vykonávanie štátnej služby podľa rozvrhu služobného času. Z uvedených ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z. ďalej jasne vyplýva, že okrem štátnej služby vykonávanej v riadnom služobnom čase sa za výkon štátnej služby považuje aj služobná pohotovosť v štátnej službe vykonávaná v mieste výkonu štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v rámci riadneho rozvrhnutia služobného času podľa § 91 zákona č. 315/2001 Z. z. a štátna služba nadčas podľa § 92 zákona č. 315/2001 Z. z.. Pri nariadenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. ide o služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ale mimo rozvrhnutia služobného času. Ustanovenia § 86 ods. 2 a § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. nepopierajú, že služobná pohotovosť v štátnej službe je výkonom štátnej služby. Naopak, svojou formuláciou účelovo vystihujú rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe (§ 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z.) a nariadenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe (§ 92 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z.) a slová v § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. len vystihujú časovú kontinuitu medzi výkonom štátnej služby a služobnou pohotovosťou. Je nesporné, že ide o výkon štátnej služby v rámci služobného času. Žalovaný poukázal aj na čl. 15 Smernice 2003/88/ES, ktorý umožňuje dohodnúť aj priaznivejšie podmienky, napr. v kolektívnych zmluvách. Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na rok 2019-2020, na rok 2021 aj na rok 2022, rozvrhujú služobný čas na vykonávanie štátnej služby a služobnú pohotovosť. Ustanovenia § 85, § 91, § 92 zákona č. 315/2001 Z. z., ako aj ustanovenia Kolektívnej zmluvy 2019 - 2020 (čl. 3), Kolektívnej zmluvy 2021 (čl. 3) a Kolektívnej zmluvy 2022 (čl. 3) tak plne transponujú článok 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES. Pokiaľ ide o transpozíciu čl. 6 Smernice, žalovaný poukázal na čl. 16 písm. b) a čl. 17 ods. 3 Smernice, v ktorých Smernica pripúšťa výnimku zo stanoveného limitu za dodržania určitých kumulatívnych podmienok, ktorými sú písomný súhlas zamestnanca s výkonom práce nad zákonom a smernicou povolený maximálny limit počtu hodín, ďalej skutočnosť, že zamestnávateľ vedie aktuálne záznamy o všetkých zamestnancoch, ktorí vykonávajú takúto prácu a poskytne na požiadanie informáciu o prípadoch, kedy zamestnanci dali súhlas k práci presahujúcej 48 hodín v dobe 7 dní, čo sa vypočíta ako priemer za referenčné obdobie, ďalej, že zamestnávateľ dodržiava všetky všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia zamestnancov pri práci a napokon, že žiadnemu zamestnancovi nevznikne zo strany zamestnávateľa ujma za to, že nie je ochotný súhlasiť s vykonávaním takejto práce. Podľa Smernice 2003/88/ES teda priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní nesmie prekročiť 48 hodín vrátane nadčasov, pričom týždenný pracovný čas pre každého zamestnanca musí byť ustanovený zákonom, správnym opatrením alebo kolektívnou zmluvou. Smernica 2003/88/ES tiež umožňuje ustanoviť odlišne referenčné obdobie iné ako 7 dní, čo prichádza do úvahy najmä pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase. Článok 16 Smernice 2003/88/ES stanovuje na účely uplatnenia maximálneho týždenného pracovného času referenčné obdobie na 4 mesiace. Čl. 17 ods. 3 Smernice 2003/88/ES poskytuje protipožiarnym službám možnosť uplatnenia výnimky a určiť dlhšie referenčné obdobie prípadne na 6 mesiacov, alebo ak je to uvedené v kolektívnej zmluve, tak na celých 12 mesiacov. Zákon č. 315/2001 Z. z. upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas príslušníka 40 hodín týždenne v zmysle § 85 zákona č. 315/2001 Z. z. Podľa § 91 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z. z. možno hasičovi prikázať v kalendárnom roku službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín, čo je v priemere 5,7 hodín týždenne. Služobný čas hasičov môže byť podľa § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. rozvrhnutý aj nerovnomerne, dĺžka riadneho služobného času v jednotlivých služobných dňoch nesmie však byť vyššia ako 18 hodín. V zmysle platnej kolektívnej zmluvy (čl. 3) hasiči vykonávajúci štátnu službu s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom majú výkon štátnej služby v rámci 12 hodinového riadneho služobného času alebo služobný čas rozvrhnutý na 17/18 hodín vykonávania štátnej služby a časť služobnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v mieste vykonávania štátnej služby, v trvaní 7/6 hodín v jednej 24 hodinovej zmene. Čo sa týka referenčného obdobia, nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov (§ 86 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z.). Z uvedeného vyplýva, že dotknuté právne predpisy transponovali čl. 6 Smernice 2003/88/ES správne. K samotnému nároku na náhradu škody tak žalovaný uviedol, že vznik nároku žalobca neosvedčil. Nie je zrejmé

ako žalobcovi mohla vzniknúť škoda tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol odmeňovaný. Počas služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa alebo mimo neho, pričom má byť pripravený na výkon práce na požiadanie svojho zamestnávateľa. Pokiaľ nie je zásah, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. V mieste vykonávania štátnej služby je aj určený priestor na odpočinok. Žalobca nemusí byť bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a napriek tomu dostáva za takto stanovený čas pracovnú odmenu, ktorou mu zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby (zásahu) bude k dispozícii. Ani v prípade, ak súd dospeje k záveru, že služobná pohotovosť, ktorú vykonáva žalobca a za ktorú je riadne odmeňovaný, je pracovným časom a má sa zarátavať do pracovného fondu, tak samo o sebe to nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu škody. V zmysle rozhodnutia Súdneho dvora C-46/93 (bod 84) by mal vnútroštátny súd preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na § 69 ods. 3 písm. n) zákona č. 315/2001 Z. z. a § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že žalobca do dnešného dňa nevyvinul žiadnu snahu na to, aby vzniku škody (ujmy) predišiel a žiadnym spôsobom neprejavil svoju nevôľu so súčasným stavom, čím by mohol obmedziť rozsah škody, ktorú mu mal žalovaný spôsobiť. Aj samotný výpočet výšky škody žalovaný považoval iba za čisto mechanický a ak si žalobca uplatnil nemajetkovú ujmu tak takýmto spôsobom k nej nie je možné dospieť. Posúdenie referenčných období je, okrem uvedeného, potrebné vnímať aj v kontexte spoločenskej reality opierajúcej sa o výrazné zmeny v spoločnosti vzhľadom na šírenie nebezpečnej ľudskej nákazy COVID-19. V dôsledku celosvetového rozširovania tohto ochorenia boli v podmienkach Slovenskej republiky prijaté rôzne opatrenia. Napríklad rôzne druhy karantény, a v období odo dňa 16.3.2020 do dňa 13.6.2020, odo dňa 1.10.2020 do dňa 15.5.2021 a odo dňa 25.11.2021 bol vyhlásený núdzový stav. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-742/19 (bod 50 - 59) vyplýva, že za okolností osobitnej závažnosti alebo rozsahu, ktoré si vyžadujú prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu života, zdravia ako aj bezpečnosti spoločnosti možno nedodržať pravidlá uvedené v smernici, nakoľko v takýchto prípadoch je odôvodnené priznať cieľu ochrany obyvateľstva absolútnu prioritu na úkor rešpektovania ustanovení smernice (bod 59). Celosvetová pandémia je práve takou okolnosťou, akú mal na mysli Súdny dvor Európskej únie, a ktorá odôvodňuje odklon od priznania práv podľa Smernice. Vzhľadom k týmto okolnostiam má žalovaný za to, že v prípade štátnej služby žalobcu v týchto referenčných obdobiach bolo v tejto veci možné od Smernice odchýliť. Z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-742/19 (bod 98) vyplýva, že článok 2 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa doba, ktorú príslušník strávi zdržiavaním sa na svojom útvare počas služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času, pričom nevykonáva skutočnú prácu, odmeňovala iným spôsobom ako doba štátnej služby, počas ktorej tento príslušník plní služobné úlohy. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že žalobca, z hľadiska odmeny vyplatenej v predmetnom období za vykonanú štátnu službu, nebol na svojich právach ukrátený. Samotný spôsob výpočtu výšky náhrady škody, skôr predstavuje uplatnenie mzdového nároku ako náhrady škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú tvrdí. K výške nemajetkovej ujmy nie je možné dospieť mechanickým výpočtom, za ktorým sa skrýva mzdový nárok. Nemajetková ujma spočíva v zásahu do súkromného, rodinného života či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, či v zdravotnom stave v príčinnej súvislosti s výkonom povolania. Pokiaľ sa žalobca dovoláva nemajetkovej ujmy tak túto nijako nepreukázal a neuniesol dôkazné bremeno. Ďalej žalovaný poukázal aj na to, že žalobca vo výpočte nezohľadnil ani reálne odpracované hodiny vzhľadom na pohotovosť a nadčasy alebo dovolenku a práceneschopnosť, počas ktorých žalobca reálne nebol k dispozícii zamestnávateľovi, teda v týchto prípadoch nemožno hovoriť o vzniku škody, aj keď sa žalobcovi tento čas započítaval do odpracovaného času, ktorý mal zaplatený. Nie všetky hodiny odpracovanej pohotovosti sú totiž hodinami nad maximálny limit pracovného času (48 hodín týždenne). Takisto je potrebné zohľadniť nerovnomerné rozvrhnutie služobného času u hasičov v referenčnom období 6 mesiacov. Žalobca v žalobe vychádzal len z priemerných hodnôt odpracovaného týždenného pracovného času ako aj času odpracovanej pohotovosti. Avšak za niektoré mesiace žalobca neodpracoval ani len maximálny počet hodín v danom mesiaci. Žalobca účelovo dosadil do výpočtov pre odôvodnenie primeranosti výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy celkový počet odslúžených hodín pohotovosti a nie reálny počet odslúžených hodín, v rámci ktorých mohlo dôjsť k prekročeniu max. týždenného pracovného času. Pre zistenie, či skutočne došlo k porušeniu práv žalobcu, je nevyhnutné vypočítať čas, ktorý naozaj strávil vykonávaním štátnej služby, prípadne v služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času, teda služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 zákona rozvrhnutej podľa § 86 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. Žalovaný k uvedeným skutočnostiam poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR, z ktorých viaceré aj citoval. S poukazom

na uvedené skutočnosti následne mal za to, že z podanej žaloby nie je zrejmé, či si žalobca nárokuje náhradu škody, nemajetkovú ujmu, alebo doplatenie mzdy, pričom žalobca v konaní nepreukázal ani vznik škody, ani nemajetkovej ujmy (trávenie času s rodinou), ani prekračovanie maximálneho týždenného pracovného času a ani žiaden zásah do súkromného, rodinného života či nepriaznivosť zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Z hľadiska maximálneho priemerného počtu odslúžených hodín týždenne vzhľadom na referenčné obdobia, bola Smernica 2003/88/ES podľa názoru žalovaného transponovaná správne. Napokon žalovaný namietol miestnu nepríslušnosť súdu, keďže orgán konajúci v mene žalovaného má sídlo v Bratislave a vo veci je tak miestne príslušným Okresný súd Bratislava I. Vzhľadom na všetky vznesené námietky žalovaný navrhol, aby súd konanie zastavil, resp. aby žalobu v celom rozsahu zamietol. V prípade úspechu v konaní si žalovaný uplatnil náhradu trov konania.

5. Žalovaný k vyjadreniu pripojil poverenie na zastupovanie zo dňa 10.3.2022.

6. Žalobca v replike, doručenej súdu dňa 5.6.2023, nad rámec predchádzajúcich tvrdení uviedol, že k pôsobnosti Smernice 2003/88/ES na hasičov poskytol záväzný výklad Súdny dvor vo svojej judikatúre (v rozsudku v spojených veciach C-397/01 až C-403/01, aj v uznesení vo veci C-52/04) tak, ako na to poukázal už v podanej žalobe. Činnosti, ktoré vykonávajú príslušníci HaZZ sa nijako neodlišujú, pokiaľ ide o rámec výkonu činností a ich povahu, od tých činností, ktoré viedli k vydaniu predmetného rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C-52/04 zo dňa 14.7.2005 Personalrat der Feuerhwehr Hamburg a teda, tento záväzný výklad Súdneho dvora týkajúci sa Smernice 89/391/EHS je nepochybne možné uplatniť aj v tejto právnej veci. Súdny dvor aj v ťažiskovom rozsudku C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß úplne jednoznačne uviedol a záväzne judikoval, že z rozsahu úpravy Smernice 2003/88/ES nie sú vyňatí ani hasiči. Žalobca tak trval na tom, že služobná činnosť hasiča ako príslušníka HaZZ nepochybne patrí do pôsobnosti Smernice a táto sa na neho vzťahuje v celom rozsahu. Vznesenú námietku nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalobca považoval za dostatočne neodôvodnenú. Mal za to, že aj otázka pasívnej vecnej legitimácie členského štátu v prípade škody spôsobenej jednotlivcovi porušením úniového práva vyplýva z konštantnej judikatúry Súdneho dvora tak, ako to už uviedol v žalobe. V tomto smere zdôraznil, že podanou žalobou sa domáha náhrady škody vzniknutej porušením úniového práva a to konkrétne práva na maximálny pracovný čas, pričom k porušeniu únioveho práva došlo v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice. Zásada zodpovednosti členského štátu za škodu spôsobenú jednotlivcovi, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Európska únia založená. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže náhradu takejto škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj priamo štát, pričom úniové právo nijako nebráni ani tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. Keďže žalobou si uplatnil nárok na náhradu škody, ktorého základ spočíva v porušení práva vyplývajúceho zo Smernice, ku ktorému došlo v čase, keď vykonával služobný pomer k štátu, je pasívne vecne legitimovaným štát, nie štátny orgán, ktorý v mene štátu konal, pretože v takýchto prípadoch za konanie štátneho orgánu taktiež zodpovedá štát. Poukázal na rozsudku ESD C-46/93 a C-48/93 zo dňa 5.3.1996 vo veci Brasserie du p?cheur SA, (body 31 - 34) a rozsudok C-224/01 zo dňa 30.09.2003 vo veci Köbler (body 30 - 32). S poukazom na tieto skutočnosti preto žalobca považoval vznesenú námietku nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného za nedôvodnú. Žalobca trval na svojej argumentácii aj vo vzťahu k transpozícii čl. 2 ods. 1 a čl. 6 Smernice2003/88/ES. Mal za to, že v žalobe uviedol presné údaje o jeho výkone služby, počte odpracovaných hodín služobnej pohotovosti, celkovom odpracovanom služobnom čase a prepočet jeho priemerného týždenného pracovného času za celé žalované obdobie, pričom vychádzal z údajov vyplývajúcich z výplatných pások a predložených mesačných výpisov, z plánu služieb, z dochádzkového systému SAP. Nad rámec už k žalobe priloženým listinným dôkazom na preukázanie svojich tvrdení predložil aj výpis z Plánu služieb z dochádzkového systému SAP za celé žalované obdobie september 2019 - august 2022. Za najpodstatnejší údaj považoval celkový počet hodín služobnej pohotovosti za celé žalované obdobie, v súčte 1814,04 hodín všetkých služobných pohotovostí (tzv. určenej + nariadenej služobnej pohotovosti), z ktorých sa mu žiadna nezapočítavala do odpracovaného času. Žalovanú výšku nemajetkovej ujmy odvíjal od celkového súčtu hodín tzv. určenej služobnej pohotovosti, ktorú za žalované obdobie odpracoval v rozsahu 1774,84 hodín. Priemerný týždenný pracovný čas za žalované obdobie bol viac ako 48 hodín týždenne. Žalovaným uvádzaný výpočet jeho údajného priemerného týždenného pracovného času hasiča na 47,84 hodín, je absolútne nereálny a zavádzajúci. Podstatu tohto sporu žalobca vidí v tom, že služobná pohotovosť sa mu nezapočítava do služobného (pracovného) času a teda odslúžená služobná pohotovosť nie je vykazovaná ako odpracovaný

čas, pričom práve "vďaka" takto formálne vykazovaného počtu odpracovaných hodín žalovaným, nedochádza k porušovaniu Smernice 2003/88/ES. Služobná pohotovosť je síce považovaná za výkon štátnej služby (čo nie je sporné a najmä to v tejto veci ani nie je podstatné), avšak nie je započítavaná do služobného (pracovného) času, čo je zásadný a diametrálny rozdiel. Transpozícia smerníc nemôže byť len formálna. V konaní tak jednoznačne preukázal, že pravidelne odpracoval podstatne viac ako 48 hodín týždenne, z čoho vyplýva, že cieľ Smernice nebol reálne dosiahnutý a teda Smernica nebola správne transponovaná. K spochybňovaniu nároku na náhradu škody žalobca, k tvrdeniam žalovaného uviedol, že rozhodujúcim pri posudzovaní čo je a čo nie je pracovný čas je prítomnosť na mieste výkonu služobnej činnosti a nie to, či musí alebo nemusí byť "aktívny" počas celej dĺžky služobnej pohotovosti. Rovnako ako už uviedol, z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci L. M. , ktoré sa týkalo hasiča a náhrady škody, ktorá mu vznikla porušením článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, (v podstate identickej veci) vyplýva aj to, že nie je primerané požadovať od zamestnanca, akým je hasič, aby sa u svojho zamestnávateľa dovolával dodržiavania úniového práva, ktoré mu vnútroštátny zákon odoprel, keďže by to bolo v rozpore so zásadou efektivity. Zároveň citované rozhodnutie jednoznačne potvrdzuje, že článok 6 písm. b) Smernice ani zďaleka nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržiavanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením. Nie je tak možné od neho spravodlivo a legitímne požadovať, aby sa na účely uplatnenia nároku na náhradu škody najprv voči svojmu zamestnávateľovi domáhal dodržiavania únioového práva a aby takýmto spôsobom odvracal vznik ujmy či obmedzoval jej rozsah. Žalobca považoval za účelovú a zavádzajúcu aj argumentáciu žalovaného súvisiacu s prijatím "rôznych druhov karantén" a vyhlásením núdzového stavu z dôvodu šírenia nákazy COVID-19 s tým, že Smernica vlastne nemusela byť v týchto obdobiach dodržaná. K uplatnenej výške náhrady škody žalobca uviedol, že sa domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka použil iba analogicky. Výšku škody odvodil najmä zo zásad, ktoré súdny dvor uviedol v rozsudku C-470/03 zo dňa 17.4.2007 vo veci A.G.M.-COS.MET Srl: "94. Navyše náhrada škody členskými štátmi, ktorú spôsobili jednotlivcom porušením práva Spoločenstva, musí byť primeraná vzniknutej ujme. V prípade, že v tejto oblasti neexistujú ustanovenia na úrovni Spoločenstva, je na vnútroštátnom právnom poriadku každého členského štátu, aby stanovil kritériá umožňujúce určiť rozsah náhrady, pričom tieto kritériá nemôžu byť menej priaznivé ako kritériá platné pre podobné nároky alebo žaloby na základe vnútroštátneho práva a v žiadnom prípade nemôžu byť upravené takým spôsobom, ktorý by prakticky znemožňoval alebo nadmerne sťažoval získanie náhrady škody. Vnútroštátne právne predpisy, ktoré by vo všeobecnosti obmedzovali nahraditeľnú škodu len na škodu spôsobenú na niektorých osobitne chránených individuálnych záujmoch s vylúčením ušlého zisku jednotlivcov, nie v súlade s právom Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudok Brasserie du p?cheur a Factortame, už citovaný, bod 90)." a v spojených veciach C-46/93 a C-48/93 zo dňa 05.03.1996 vo veci D. N. A. B., resp. v rozsudku C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci L. M., na ktoré už poukázal. Náhrada škôd spôsobených jednotlivcom porušením práva Únie tak musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu ich práv. Keďže počas žalovaného obdobia odpracoval 1814,04 hodín určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času, po prepočte to predstavuje náhradu škody (vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch) vo výške zaokrúhlene 3,63,-EUR (6586,82 EUR : 1814,04 hodín) za každú hodinu určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do služobného času. Takúto výšku považoval za primeranú a za minimálnu mieru spravodlivého odškodnenia. Napokon, k vznesenej námietke miestnej nepríslušnosti súdu, ktorú žalobca považoval za nedôvodnú, poukázal na to, že v tomto konkrétnom spore nejde o implementáciu únioového práva (Smernice 2003/88/ES) do právneho poriadku Slovenskej republiky všeobecne, ale ide o konkrétne použitie predmetnej, nesprávne implementovanej Smernice, v individuálnom prípade žalobcu. Ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody v tomto prípade (porušenie práva na 48 hodinový týždenný pracovný čas garantovaný článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES), došlo v mieste výkonu služobnej činnosti žalobcu, kde vznikli a prejavili sa aj následky tejto škody vo forme nemajetkovej ujmy. Skutočnosť, ktorá zakladá v tomto konaní uplatnený nárok na náhradu škody, nastala v územnom obvode Okresného súdu Banská Bystrica. V súlade s § 19 ods. 1 písm. b) CSP, pri miestnej príslušnosti danej na výber, zvolil žalobca ako miestne príslušný súd, Okresný súd Banská Bystrica, ktorý tak je miestne príslušným na konanie a rozhodnutie v tejto veci. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, žalobca na podanej žalobe trval.

7. Žalobca k replike pripojil ako listinný dôkaz plán služieb HS BB-C za obdobie od septembra 2019 do augusta 2022, rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/15/2021 s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/59/2022 a rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17C/15/2021 s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/34/2022.

8. Žalovaný v duplike, doručenej súdu dňa 17.7.2023 trval na všetkých argumentoch uvedených vo vyjadrení k žalobe, na ktoré poukázal z dôvodu, že žalobca nad rámec tvrdení, ku ktorým sa žalovaný už vyjadril, neuviedol v replike žiadne nové skutočnosti. Trval na zamietnutí žaloby.

9. K duplike žalovaný pripojil poverenie na zastupovanie zo dňa 17.5.2023.
10. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

11. Súd konal a rozhodoval v zmysle § 180 CSP v prítomnosti obidvoch sporových strán.

12. Právny zástupca žalobcu v konaní trval na podanej žalobe aj na všetkých skutkových a právnych dôvodoch, ktoré už uviedol.

13. Zástupkyňa žalovaného uviedla, že sa v celom rozsahu pridržiava argumentácie uvedenej vo všetkých podaniach, ktoré doručili do súdneho spisu. Nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní považuje za nepreukázaný, čo do základu aj do výšky. V prípade, ak by súd napriek ich argumentácii žalobe vyhovel, žiada aby súd uložil dlhšiu ako trojdňovú lehotu na plnenie a to lehotu 15 dňovú.

14. Žalobca v konaní uviedol, že za podstatu sporu považuje to, že pracuje 10 zmien za 1 mesiac po 24 hodín. Za 1 týždeň tak odslúži aj 72 hodín. V práci je mesačne 240 hodín plus pravidelne okrem toho máva aj rôzne školenia alebo pohotovosti za kolegov, ktorí sú buď v zahraničí alebo sú práceneschopní. Takto sa stáva, že mesačne odslúži aj 280 - 300 hodín kedy je v práci. Práca hasiča nie je ľahká. Tento čas by pritom mohol tráviť aj inak, napr. s rodinou, s vnúčatami. Musí však byť v práci, pretože má takú prácu. S tým sme do toho aj išiel, ale ten čas, ktorý strávi v práci mu nie je nijako zohľadnený a to je ten problém, pre ktorý je v tomto súdnom konaní. Napríklad vlani, keď bol v Grécku požiar, bol 5 dní v týždni nepretržite v práci. V práci bol vlastne aj za kolegov, ktorí boli v Grécku. Toto však nikto nevie, ani tí páni, čo sú na prezídiu. Podstata celého tohto je tá, že štát sa im v tomto smere obracia chrbtom. Na položené otázky uviedol, že pokiaľ má mať medzi dvoma zmenami 2 dni voľno, a má tam absolvovať nejaké školenia, toto sa mu nijako nekompenzuje. Pritom ide o tiež o hodiny, ktoré je v práci. Napriek tomu, že je takto v práci 240 hodín v mesiaci, na konci mesiaca mu veliteľ povie, že mu chýbajú hodiny do fondu. Školenie sa mu započítava do fondu, pretože vo fonde mu údajne chýbajú hodiny. Nerozumie preto tomu, ako je možné, keď je 24 hodín v robote, 10 krát za mesiac (najmenej 10 zmien), čo je 240 hodín mesačne, ako mu chýbajú hodiny do fondu. Málokedy v roku sa stane, že má tie 2 dni voľno. Problém je to hlavne v lete, kedy sa plánujú dovolenky. Tak to proste funguje u hasičov, takto to majú nastavené v systéme. Náhradné voľno, ktoré mu prináleží za školenia si vyčerpať väčšinou nevie z dôvodu, že na 1 zmenu je 20 hasičov, ale v skutočnosti slúžia 14-sti, lebo tí 6-sti si musia čerpať náhradné voľno alebo dovolenku, prípadne sú práceneschopní. Niekedy v minulosti to bolo tak, že prišiel hasič napr. o 5 hodín neskôr do roboty a takto si čerpal to náhradné voľno. Náhradné voľno je potrebné vyčerpať do 6 mesiacov, inak jednoducho prepadne. Väčšinou sa stáva, že náhradné voľno prepadne pretože je problém si ho vyčerpať. Pokiaľ ide o dovolenku, v Banskej Bystrici to platí tak, že dovolenku za predchádzajúci rok musia vyčerpať do konca júna nasledujúceho roka. Niekedy im preto túto dovolenku doslova napíšu nasilu, aby sa vyčerpala. K náhradnému voľnu dodal, že za náhradné voľno si v obchode nič nekúpi. Fyzicky tak vykonáva prácu, ktorú nemá zaplatenú. Čas, ktorý trávi v práci nad rámec 48 hodín týždenného pracovného času pre neho znamená, že vzhľadom na jeho prácu je problém, aby doma fungovali ako rodina, je problém venovať sa rodine, deťom, vnúčatám, športu, turistike. Má v súkromí niečo naplánované, ale vždy do toho niečo príde v práci. Túto situáciu v práci riešia dlhodobo. V zbore pracuje 32 rokov a roky rokúce s týmto bojujú, stále sa na to sťažujú a žiadny výsledok neprichádza. Príde rozkaz, tento musí hasič splniť, pretože je v služobnom pomere a až potom sa môže sťažovať. Sťažnosti vždy idú hore a tam aj skončia. Problémy posúvali aj na odbory, aj na ich nadriadených, ale ich sťažnosti končia niekde inde. Pred dvomi rokmi mal infarkt priamo v práci. Nemôže tvrdiť, že to bolo len v súvislosti s prácou, ale dlhoročné enormné pracovné zaťaženie na tom malo určite svoj vplyv, pretože ide o veľkú záťaž, nielen fyzickú ale aj na psychickú. Stále musí byť v pohotovosti, pričom najnáročnejšie je to v noci. Nočná práca je najviac škodlivá, pretože musí byť 100% pripravený na zásah, pretože ako hasiči idú zachraňovať niekoho iného, nie ich samých. Určená služobná pohotovosť prebieha od 22.00 hod. do 06.00 hod. a zahŕňa v podstate to, čo nestihli urobiť počas tých 16-tich hodín, teda všetko čo sa týka techniky alebo školení. Sú tam aj výjazdy a preto aj z tohto pohľadu, technika musí byť v 100% stave a preto sa starajú o to, aby taká aj bola. Dajú si nejakú kávu, niečo si prečítajú, ale v zásade vždy potrebujú byť na 100% pripravení. Na stanici majú spoločenskú miestnosť,

kuchynku, aj postele, ale v tých nikdy reálne nespia. Pokiaľ ide o to, či namietal niekedy rozpis služieb u svojho nadriadeného, k tomu uviedol, že rozpis práce je listina, ktorá sa robí na 1 mesiac dopredu a podpisuje sa. Sú v nej zahrnuté napríklad plánované návštevy lekára alebo dovolenky. Rozpis práce sa musí podpísať, ale ak sa niečo v danom mesiaci udeje, rieši sa to priebežne v danom mesiaci aj mimo tohto rozpisu. Rozpis je tak možné považovať iba za papier, pretože sú hasiči a vždy sa niečo deje, vždy je nejaký výjazd. Problém, pre ktorý je v súdnom konaní neriešia iba teraz. Rieši sa to roky rokúce a je to všeobecne známe. Riešili to už aj s médiami, aj s odbormi v Bratislave, aj s ich nadriadenými. Nič sa však nedialo, až kým sa do toho neopreli košickí hasiči, kým sa nenašiel niekto odvážny, dal to na súd a začalo sa to riešiť týmto spôsobom. Je rád, že sa to pohlo. Aj keď on sám v zbore pomaly končí, sú tam mladí a možno tí sa budú mať lepšie. Žalobu podal preto, že podľa jeho názoru každý človek, ktorý pracuje by mal mať rovnaké podmienky. V tomto prípade nejde len o peniaze, ale ide o ten čas, ktorý za svoj život strávil v robote. Po podaní tejto žaloby sa v službe v Banskej Bystrici nezmenilo nič, ale pokiaľ ide o iné zbory vie, že pár nadriadených tlačí na to, aby hasiči tieto žaloby nepodávali. Čo sa týka samotnej práce, nič sa nezmenilo. Pritom ako hasiči, majú vedomosť o tom, ako funguje napríklad policajný zbor alebo armáda, že tieto zložky fungujú inak. Ministerstvo by muselo zamestnať viac ľudí na to, aby to fungovalo tak ako má a to by stálo peniaze. V tomto spore však nejde podľa jeho názoru o peniaze, ale ide o ľudí a ide o ten čas, ktorý nemôžu tráviť s rodinami. Keď sa začal tento spor, stalo sa napr. to, že sa vrátili chlapci z Grécka a pokiaľ ide o stanicu v Banskej Bystrici, tí, ktorí žaloby nepodali, boli mimoriadne povýšení a tí, ktorí žalobu podali, povýšení neboli. Uviedol to aj z toho dôvodu, že vie o tom, že niektorí sa boja podať žalobu, pretože to nie je nejaký spor so susedom, ale je to spor s Ministerstvom vnútra a máte nejakú prácu, máte nejakú rodinu, tú prácu chcete robiť, ale podmienky tej práce je potrebné zlepšiť.

15. Právny zástupca žalobcu v záverečnej reči považoval žalobu za preukázanú. Opätovne poukázal na rozhodnutie ESD C-429/09 vo veci L. M. O. C-243/09, kde ESD konštatoval, že už samotná strata času odpočinku je dôvodom na priznanie škody z porušenia úniového práva, a to bez potreby dokazovania osobitnej ujmy, ktorú daný pracovník utrpel. Nič teda v tomto smere nepotrebovali preukazovať. Na § 11 Občianskeho zákonníka poukazoval iba analogicky, pretože v slovenskom právnom poriadku neexistuje iný právny predpis, ktorý by upravoval nárok z porušenia únioveho práva. Vznik nároku žalobcu považoval za preukázaný už tým, že bolo jednoznačne preukázané prekračovanie týždenného pracovného času a nezapočítavanie služobnej pohotovosti do pracovného času. Bolo tak jednoznačne preukázané, že žalobca nemohol tento čas tráviť s rodinou. Poukázal aj na jeho zdravotný stav, kedy nesporne utrpel pred dvomi rokmi infarkt. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovaného o neprimeranej výške žalovanej sumy, poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý vo všetkých sporoch, v ktorých ako právny zástupca zastupoval hasičov (pričom ide o 16 právoplatných rozhodnutí), sa zaoberal otázkou primeranosti tejto odmeny a konštatoval, že táto suma odškodnenia je primeraná a odôvodnená. Poukázal aj na skutočnosť, že za každú odpracovanú hodinu, ktorá nebola žalobcovi započítaná do pracovného času, si žalobca uplatnil iba sumu, ktorá neprevyšuje 35% z jeho hodinovej mzdy a preto by si nevedel predstaviť, ako by takýto spôsob výpočtu mohol byť považovaný za neprimerane vysoký. Zdôraznil aj tú skutočnosť, že tento stav trvá už 32 rokov a to úplne sústavne, čoho dôsledky na život žalobcu uviedol vo výpovedi sám žalobca. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že služobná pohotovosť nemá byť započítaná do pracovného času pokiaľ ide o hasičov, taktiež opakovane poukázal na uvedené rozhodnutie ESD, ktoré konštatovalo, že je nevyhnutné považovať za pracovný čas, čas trávený v práci. V danom prípade musí byť žalobca do jednej minúty pripravený na výjazd. V neposlednom rade poukázal na § 96 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého, aj neaktívna časť pohotovosti, sa započítava do pracovného času. Keď toto ustanovenie Zákonníka práce platí na všetkých zamestnancov, prečo by to potom u hasičov malo byť inak. Napokon poukázal aj na princíp predvídateľnosti a princíp právnej istoty, s tým že v obdobných veciach je vydaných už 16 právoplatných rozhodnutí krajského súdu a je ďalších 50 rozhodnutí súdov prvej inštancie, v ktorých sa súdy stotožnili s argumentáciou aká je uvedená v tejto žalobe. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby súd podanej žalobe vyhovel a aby priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V prípade ak by súd podanej žalobe vyhovel, súhlasil s tým, aby bola žalovanému uložená lehota na plnenie 15 dní.

16. Zástupkyňa žalovaného sa v záverečnej reči v celom rozsahu pridržala svojej právnej argumentácie. Mala za to, že vykonaným dokazovaním žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi porušením práva a nemajetkovou ujmou, ani také zásahy do svojho osobného života, ktoré by odôvodňovali náhradu škody priznávanú v peniazoch. Vo vzťahu k neprimeranosti uplatnenej

výšky, poukázala na rozhodnutia, v ktorých bola priznávaná suma 1.500,-EUR až 2.000,-EUR a taktiež na to, že pri nemajetkovej ujme nie je dôvodné vychádzať zo mzdových nárokov a nemalo by byť ani rozhodujúce koľko hodín žalobca odslúžil, ale o koľko hodín bol prekročený pracovný čas. Aj z týchto dôvodov trvala na tom, že podaná žaloba sa javí skôr ako žaloba na doplatenie mzdy a nie žaloba na náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti žiadala, aby súd podanú žalobu zamietol a aby priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

17. Po právnej stránke súd posúdil náhradu škody v súlade s právnou úpravou platnou v dňoch kedy mala žalobcovi škoda vzniknúť.

18. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

19. Podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy SR, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

20. Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

21. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

22. Podľa čl. 36 ods. 1 písm. c), d), e) Ústavy SR, zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä c) ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, e) primeraný odpočinok po práci.

23. Podľa čl. 40 Ústavy SR, každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

24. Podľa bodu 5 Smernice 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem "odpočinok" sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času

25. Podľa čl. 1 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 Smernice 2003/88/ES, (1) táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času. (2) Táto smernica sa vzťahuje na a) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas. (3) Táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

26. Podľa čl. 2 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Smernice 2003/88/ES, na účely tejto smernice platia tieto definície: 1. "pracovný čas" je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou; 2. "čas odpočinku" je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. 5. Práca na zmeny je akákoľvek metóda organizácie pracovného času na zmeny, pri ktorej pracovníci jeden druhého striedajú na rovnakých pracoviskách podľa určitého rozvrhnutia vrátane rotujúceho rozvrhnutia, pričom pracovný čas môže byť nepretržitý alebo prerušovaný a pre pracovníkov má dôsledok, že v priebehu určitej doby dní alebo týždňov pracujú v rôznom čase.

27. Podľa čl. 6 Smernice 2003/88/ES, členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov: a) týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi, b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

28. Podľa čl. 17 ods. 1 a ods. 5 prvý pododsek Smernice 2003/88/ES, (1) pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania čl. 3 až 6, 8 a 16, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria a/alebo nie je vopred určené alebo si ho môžu určiť sami pracovníci a najmä v prípade: a) vrcholových riadiacich pracovníkov alebo iných osôb s právomocou nezávislého rozhodovania, b) rodinných pracovníkov alebo c) pracovníkov slúžiacich náboženské obrady v kostoloch a náboženských spoločenstvách. (5) V súlade s odsekom 2 tohto článku sa možno odchýliť od článku 6 a článku 16 písm. b) v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s ustanovenými v druhom a sedemnástom pododseku tohto odseku.

29. Podľa článku 2 ods. 1, 2 Smernice 89/391/EHS, o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (ďalej len "Smernica 89/391/EHS"), (1) táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činnosti, verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.). (2) Táto smernica sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napr. ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. V takom prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, pokiaľ je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov tejto smernice.
30.

31. Podľa § 85 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. Zákon o hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len" zák. č. 315/2001 Z.z."), (1) služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. (2) Služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

32. Podľa § 86 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. (1) služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. (2) Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

33. Podľa § 91 ods. 1, 2, 3 zákona č. 315/2001 Z. z. (1) Štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času. (2) Štátna služba nadčas sa môže písomne nariadiť v naliehavom záujme štátnej služby, a to aj na dni služobného pokoja; ak ju nie je možné vopred písomne nariadiť, nariadi sa ústne a po jej skončení sa bezodkladne o tom urobí písomný záznam. Nepretržitý odpočinok medzi dvoma služobnými dňami sa nesmie pritom skrátiť na menej ako osem hodín. (3) V kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

34. Podľa § 92 ods. 1, 2 písm. a), zákona č. 315/2001 Z.z., (1) služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. (2) Na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času a) v mieste vykonávania štátnej služby.

35. Podľa § 103 ods. 2, 5 zákona č. 315/2001 Z.z., (2) služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v odseku 1 písm. a) až e) a g). (5) Príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

36. Podľa § 116 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z., ak príslušník vykonáva štátnu službu nadčas, patrí mu za každú hodinu takejto služby príslušná časť služobného platu priznaného v čase štátnej služby nadčas zvýšená o 30 %, a ak ide o deň nepretržitého odpočinku v týždni, zvýšená o 60 %..

37. Podľa § 122 ods. 1, 2 písm. a), 3 zákona č. 315/2001 Z.z., ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 1 určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja. (2) Ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada a) 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja. (3) Náhrada za služobnú pohotovosť podľa odsekov 1 a 2 nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonaniu štátnej služby; takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas.

38. Podľa § 130 zákona č. 315/2001 Z.z., príslušnou časťou služobného platu na účely tohto zákona pri 40-hodinovom týždennom služobnom čase je 1/175 služobného platu. Pri inom týždennom služobnom čase sa príslušná časť služobného platu úmerne upraví.

39. Podľa § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, E. I. B. J. P. ústredným orgánom štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor.

40. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky zákonník"), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

41. Podľa § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, (1) fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. (2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

42. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

43. Podľa § 19 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov(ďalej len "CSP"), popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

44. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

45. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Súd vykonal dokazovanie žalobou (č.l.1-16), plnomocenstvom pre právneho zástupcu zo dňa 10.9.2022 (č.l. 17), pracovnou zmluvou zo dňa 14.11.1991 (č.l. 19), oznámením o výške a zložení platu zo dňa 26.7.2022 (č.l. 20), tabuľkou odpracovanej pohotovosti za žalované obdobie 09/2019 - 08/2022 (č.l. 21), 40ks výplatnými páskami za obdobie 09/2019 - 08/2022 (č.l. 22-41), Smernicou EP a Rady 2003/88/ES zo 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (č.l. 42-47), rozsudkami Súdneho dvora 106/77, C-518/15, C-46/93 a C-48/93, C-52/04 (č.l. 48-81), správou ošetrujúceho lekára z 15.5.2021 (č.l. 82-83), vyjadrením žalovaného k žalobe (č.l. 111-136), poverením na zastupovanie zo dňa 10.3.2022 (č.l. 137), replikou žalobcu (č.l. 148a-148s), plánom služieb HS BB-C za obdobie od septembra 2019 do augusta 2022 (č.l. 149-202), rozsudkom Okresného súdu

Zvolen sp. zn. 18C/15/2021 s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/59/2022 (č.l. 203-235), rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17C/15/2021 s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/34/2022 (č.l. 236-267), duplikou žalovaného (č.l.276-277), poverením na zastupovanie zo dňa 17.5.2023 (č.l. 278), ako aj ostatnými listinami nachádzajúcimi sa v spise.

48. Súd z listinných dôkazov, z prednesov na pojednávaní, ako aj z obsahu celého spisového materiálu zistil nasledovný skutkový stav veci:

49. K vznesenej námietke miestnej nepríslušnosti súdu, súd poukazuje na § 19 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je popri všeobecnom súde žalovaného, na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Ako už súd uviedol, zo skutkového stavu veci je zrejmé, že žalobca si v konaní uplatnil náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená v súvislosti s výkonom jeho služby príslušníka HaZZ, ktorú vykonáva na Q. J. R. I. D. D., teda v územnom obvode Okresného súdu Banská Bystrica. Súčasne mu v mieste výkonu štátnej služby malo dôjsť k zásahu do jeho práv. S poukazom na ustanovenie § 19 písm. b) CSP, preto súd považoval námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica, za nedôvodnú.

50. V konaní nebolo sporné, že predmet sporu sa týkal aplikácie práva Európskej Únie.

51. Nebolo sporné, že predmetnom tohto konania bol nárok žalobcu uplatnený voči žalovanému titulom náhrady škody z porušenia práva Európskej únie, analogicky uplatnený podľa ustanovení o nemajetkovej ujme, vo výške 6.586,82,-EUR za obdobie od septembra 2019 do augusta 2022, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená prekročením maximálneho limitu týždenného pracovného času, stanoveného článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES v období od septembra 2019 do augusta 2022, v dôsledku nesprávnej implementácie Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z.z.

52. V konaní nebola sporná existencia služobného pomeru žalobcu v HaZZ, za celé žalované obdobie. Táto skutočnosť bola medzi sporovými stranami nesporná a bola preukázaná pracovnou zmluvou zo dňa 14.11.1991, oznámením o výške a zložení platu zo dňa 26.7.2022 aj výplatnými páskami za celé žalované obdobie.

53. Súd považoval za nesporné aj to, že žalobca ako príslušník HaZZ v služobnom pomere v rozhodnom období mal služobný čas rozvrhnutý nerovnomerne, pričom pracovná zmena sa skladala z výkonu služby (v rozsahu 17, resp. 16 hodín) a z určenej služobnej pohotovosti, nasledujúcej bezprostredne po výkone služby (v rozsahu 7, resp. 8 hodín a to v čase od 22:00 do 06:00 hod). Nesporné bolo, že v rámci jednej pracovnej zmeny, žalobca strávil na pracovisku sústavne minimálne 24 hodín a že za jeden mesiac odpracoval aspoň 10 takýchto zmien. Nesporné medzi sporovými stranami bolo aj to, že výkon služobnej pohotovosti bol rozdelený na aktívnu časť (odmeňovanú ako práca nadčas) a neaktívnu časť pričom ani určená ani nariadená služobná pohotovosť sa nezapočítavala do služobného - pracovného času. Rovnako nebolo sporné, že žalobca sa počas celého trvania služobnej pohotovosti musel zdržiavať na hasičskej stanici a že musel byť fyzicky aj psychicky pripravený vykonať výjazd do jednej minúty od nahlásenia.

54. Ďalej nebolo sporné, že v období od septembra 2019 do augusta 2022 žalobca odpracoval spolu 1.814,04 hodín služobnej pohotovosti (určenej aj nariadenej) a že žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného času. Žalobca odslúžil služobnú pohotovosť, za obdobie september 2019 až december 2019 v rozsahu 211,15 hodín (15%-nej určenej služobnej pohotovosti), za obdobie január 2020-december 2020 v rozsahu 661,96 hodín, (654,96 hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti a 7 hodín 30%-nej určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja), za obdobie január 2021 - december 2021 v rozsahu 501,21 hodín (473,21 hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti a 28 hodín 30 %-nej určenej služobnej pohotovosti) za obdobie január 2022 - august 2022 v rozsahu 439,72 hodín (432,19 hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti a 7,53 hodín 30%-nej určenej služobnej pohotovosti). Uvedené skutočnosti boli preukázané tabuľkou odpracovanej pohotovosti za žalované obdobie 09/2019 - 08/2022.

55. Žalovaný žalobcom predložené listinné dôkazy a z nich vyplývajúce skutočnosti týkajúce sa služobného pomeru žalobcu, počtu odpracovaných hodín žalobcom, počtu hodín odpracovanej určenej

a nariadenej služobnej pohotovosti, o hodinovej sadzbe a o prítomnosti žalobcu na pracovisku počas služobnej pohotovosti nerozporoval, výslovne ich nepoprel. Súd preto tvrdenia žalobcu o uvedených skutočnostiach, s poukazom na § 151 ods. 1 CSP, považoval za nesporné.

56. Napokon nebolo v konaní medzi sporovými stranami sporné ani to, že garantom riadnej transpozície Smernice 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku je Slovenská republika, E. I. B. O. že nesplnenie povinnosti transpozície smerníc Európskej únie do vnútroštátneho poriadku Slovenskej republiky je zodpovedný zákonodarný orgán Slovenskej republiky, ktorým je Národná rada Slovenskej republiky.

57. V konaní bola sporná námietka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní, vznesená žalovaným.

58. Sporná bola transpozícia smernice 2003/88/ES v zák. č. 315/2001 Z.z., resp. rozsah tejto transpozície.

59. Sporný bol právny základ uplatneného nároku.

60. Sporná bola aj primeranosť uplatneného nároku pokiaľ išlo o jeho výšku.

61. Po preskúmaní veci súd uvádza, že Smernice Európskeho parlamentu a Rady sú záväzné pre členské štáty Európskej únie a to pokiaľ ide o cieľ, ktorý sa má konkrétnou smernicou dosiahnuť. Forma a metóda dosiahnutia tohto cieľa, sa ponecháva na členské štáty. Vnútroštátny zákonodarca, t.j. v prípade Slovenskej republiky, Národná rada SR, musí v zásade prijať transponujúci právny akt, ktorým sa vnútroštátne právne predpisy prispôsobia cieľom ustanoveným v smernici. Smernicu je potrebné do vnútroštátneho právneho poriadku implementovať včas a správne. Smernice samotné totiž nemajú priamy účinok. Judikatúra Súdneho dvora rozlišuje dve možnosti aplikácie smerníc. Nepriama aplikácia smernice na účely interpretácie vnútroštátneho práva, ktorá bez ohľadu na priamy účinok smernice umožňuje účastníkovi konania žiadať, aby súdny alebo správny orgán vykladal vnútroštátne právo v súlade s ustanoveniami a cieľmi smernice (tzv. eurokonformný výklad) alebo priama aplikácia, ktorá vychádza z priameho účinku smernice, na základe ktorej fyzickej alebo právnickej osobe, resp. členskému štátu, vyplývajú priamo zo smernice konkrétne práva resp. povinnosti. Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že určité opatrenia stanovené smernicou môžu mať vo výnimočných prípadoch priamy účinok na členský štát aj vtedy, ak daný členský štát ešte neprijal transponujúci právny akt. Doktrína priamej účinnosti smerníc je tak výsledkom rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie. Súdny dvor rovnako judikoval, že znením smerníc nie sú viazané len vnútroštátne súdy, ale aj ostatné orgány verejnej moci, ako aj iné verejné orgány. V prípade netransponovania smernice alebo pri nesprávnej transpozícii smernice, ktorá má priamy účinok, osoby, ktoré sú takýmto nekonaním štátu poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody, za ktorú štát zodpovedá objektívne. Súd ďalej poukazuje aj na článok 7 ods. 2, 5, článok 144 Ústavy Slovenskej republiky a článok 3 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorých je súd viazaný medzinárodno-právnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom. Súd je viazaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Komunitárne právo je tak nadriadené právu členských štátov, pričom by medzi nimi nemal byť rozpor a v prípade, ak rozpor je, potom rozpor medzi komunitárnym a vnútroštátnym právom by mal byť vyriešený v prospech komunitárneho práva. Vzťah únioveho a vnútroštátneho práva sa teda riadi zásadou prednosti a priameho účinku a tiež povinnosťou vnútroštátnych orgánov aplikovať normy komunitárneho práva tzv. ex offo, z úradnej povinnosti.

62. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 6.586,82,-EUR titulom náhrady škody, spôsobenej porušením smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len "Smernica 2003/88/ES"), tým spôsobom, že predmetná smernica, podľa tvrdenia žalobcu, nebola sčasti implementovaná do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky, čím malo dôjsť k porušeniu únioveho práva žalovaným ako členským štátom Európskej únie a k zásahu do práv žalobcu.

63. Súd skúmal naplnenie základných predpokladov absolútnej objektívnej zodpovednosti štátu, t.j. skúmal, či došlo k porušeniu únioveho práva, konkrétne Smernice 2003/88/ES, jej netransponovaním v

celom rozsahu a jej nedodržiavaním pokiaľ ide o maximálny týždenný pracovný čas, o nezapočítavanie pracovnej pohotovosti žalobcu, ako hasiča prítomného na pracovisku, do jeho služobného (pracovného) času, či tým boli porušené práva žalobcu, či je porušenie práv žalobcu dostatočne závažné, či žalobcovi porušením práv vznikla škoda a či je daná priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Európskej únie a škodou spôsobenou žalobcovi ako jednotlivcovi.

64. Súd sa v konaní predovšetkým zaoberal vecnou legitimáciu sporových strán, ktorú súd skúma tzv. ex offo, t.j. aj bez vznesenia námietky, v každom súdnom konaní. V danom prípade, vzniesol námietku nedostatku svojej pasívnej vecnej legitimácie v konaní, žalovaný.

65. Súd mal za to, že aktívna vecná legitimácia žalobcu bola v konaní daná. Súd poukazuje na rozsudok ESD C- 429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci L. M., z ktorého vyplýva, že hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora, ktorý odpracoval priemerný týždenný pracovný čas presahujúci priemerný týždenný pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, sa môže dovolávať práva Únie na vyvodenie zodpovednosti orgánov dotknutého členského štátu s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia. Súdny dvor Európskej únie tak judikoval, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES má priamy účinok, pretože priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi.

66. K spornej pasívnej vecnej legitimácii žalovaného, súd v nadväznosti na zistenie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu uvádza, že po preskúmaní veci mal za to, že aj pasívna vecná legitimácia žalovaného je v konaní daná a námietku žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie preto považoval za nedôvodnú. Ako už súd uviedol, Smernica 2003/88/ES, priznáva jednotlivcovi práva v rámci minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizácii pracovného času a má priamy účinok. Smernica teda stanovuje minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku, ročnej dovolenky, prestávky v práci, maximálny týždenný pracovný čas, určité aspekty nočnej práce a práce na zmeny a rozvrhnutia práce. Súd v tomto smere opätovne poukazuje na to, že predpoklady zodpovednosti za vzniknutú škodu vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti členského štátu za takto vzniknutú škodu. Zodpovednosť členského štátu Európskej únie tak platí v prípade každého porušenia bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa porušenia dopustil a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má, podľa vnútroštátneho práva, povinnosť škodu nahradiť. Z uvedených dôvodov je preto žalovaný - Slovenská republika, v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, za ktorý koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný štátny orgán, do pôsobnosti ktorého patrí Hasičský a záchranný zbor (právna úprava zriadenia, postavenia organizácie a riadenia HaZZ, úprava štátnej služby a právnych vzťahov, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov HaZZ), ktorého príslušníkom bol žalobca v posudzovanom období. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je zároveň štátny orgán, do kompetencie ktorého spadá zodpovednnosť aj za riadnu transpozíciu smerníc Európskej únie do slovenského právneho poriadku týkajúce sa úpravy požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizácii pracovného času príslušníkov HaZZ. V prípade, že si žalovaný (štát Slovenská republika) ako adresát Smernice 2003/88/ES, po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie, povinnosť prijať všetky opatrenia legislatívnej povahy s cieľom dosiahnutia účelu Smernice 2003/88/ES nesplnil, je zodpovedný aj za nesprávnu aplikáciu smernice. Pasívna legitimácia žalovaného tak bola v konaní daná. Súd vo svojich záveroch poukazuje aj na rozhodnutia ESD, na ktoré poukázal žalobca a to okrem už uvedeného rozsudku ESD C- 429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci L. M., aj na rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach C-46/93 a C-48/93 zo dňa 5.3.1996 vo veci Brasserie du pecheur a Factortame, rozsudok C-118/08 zo dňa 26.10.2010 vo veci Transportes Urbanos y Servicos Generales SAL, ako aj na uznesenie C-437/05 zo dňa 11.1.2007 vo veci P. I., rozsudok v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 vo veci D. A., rozsudok C-524/04 vo veci Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation.

67. Súd ďalej poukazuje na samotné ustanovenia Smernice 2003/88/ES a ich výklad, pričom podľa čl. 1 ods. 1 Smernice 2003/88/ES, táto ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času, pričom podľa ods. 3 sa smernica vzťahuje na všetky odvetvia činnosti verejné a súkromné podľa článku 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice. Podľa čl.2 Smernice 2003/88/ES je pracovný čas akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou. Čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Práca na zmeny je akákoľvek metóda organizácie pracovného času na zmeny, pri

ktorej pracovníci jeden druhého striedajú na rovnakých pracoviskách podľa určitého rozvrhnutia vrátane rotujúceho rozvrhnutia, pričom pracovný čas môže byť nepretržitý alebo prerušovaný a pre pracovníkov má dôsledok, že v priebehu určitej doby dní alebo týždňov pracujú v rôznom čase. Podľa článku 6 Smernice 2003/88/ES členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi. Priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Už z uvedených ustanovení Smernice 2003/88/ ES je zrejmé, že táto smernica upravuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času a vzťahuje sa na všetky odvetvia činnosti verejné aj súkromné. Súd ďalej poukazuje aj na to, že Smernica 2003/88/ES v kapitole 5 upravuje odchýlky a výnimky, ktoré môžu členské štáty uplatniť, vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností (uvedených v čl. 17 tejto kapitoly), osobitne uvedených pracovníkov, odchýlok podľa kolektívnych dohôd, avšak pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov. Podľa čl. 17 kapitoly 5, sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania článkov 3 až 6, 8 a 16 vtedy, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria, alebo nie je vopred určené, alebo si ho vopred môžu určiť sami pracovníci a aj to len pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov. K uvedeným odchýlkam a výnimkám súd uvádza, že štátna služba žalobcu ako hasiča, nevykazuje žiadne osobitosti, ktoré by mali zakladať výnimku z pôsobnosti Smernice podľa článku 17. Smernica pre členské štáty zároveň určuje prechodné obdobie na zosúladenie vnútroštátnej legislatívy týkajúcej sa organizácie pracovného času. Pokiaľ ide o Smernicu 89/391/EHS, podľa č.l. 2 ods. 1 sa táto smernica vzťahuje na všetky odvetvia činnosti, verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.) Podľa čl. 2 ods.2 Smernice 89/391/EHS, sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napr. ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. V tomto prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, pokiaľ je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov tejto Smernice. Táto výnimka z pôsobnosti Smernice 89/391/EHS, ktorá je definovaná v pomerne širokom rozsahu, sa musí vykladať tak, že čl. 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS nevylučuje z pôsobnosti smernice služby civilnej ochrany ako takej, ale len určité osobitné činnosti týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení smernice. Výnimka sa tak obmedzuje na prípady nevyhnutnej ochrany záujmov, napr. v prípade neočakávaných udalostí priamo ohrozujúcich život, zdravie, či majetok, pre ktoré je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Aj keď služba žalobcu ako hasiča, okrem iných úloh zahŕňa aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, za štandardných podmienok, činnosti ktoré sú s ňou spojené, možno vopred plánovať a to vrátane pracovného času. Výkon služby žalobcu sa tak podľa názoru súdu nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem spoločenstva v oblasti zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci. Aj v zmysle záverov rozhodnutí ESD (C-52/04, C-397/01, C-403/01), sa na službu žalobcu smernica vzťahuje v plnom rozsahu a činnosti vykonávané zásahovými silami verejnej hasičskej služby patria do pôsobnosti uvedených smerníc. Odchýlky sa môžu týkať len článkov 3, 4, 5, 8 a 16 Smernice 2003/88/ES, teda nie čl. 6 a maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času. Na základe uvedených skutočností a vyššie uvedených smerníc, je potrebné prijať záver, že služobná činnosť žalobcu ako hasiča, patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES.

68. Teda, možno konštatovať, že v rámci tvorby právneho predpisu, zák. č. 315/2001 Z.z., bol štát povinný zabezpečiť aj stanovenie predpísaného limitu 48 hodín maximálneho týždenného pracovného času, ako je stanovený v čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pre každé obdobie 7 dní v rámci stanoveného referenčného obdobia.

69. Súd sa ďalej zaoberal znením ustanovení zákona č. 315/2001 Z.z. V zmysle ustanovení § 85 ods. 1, 2 a § 86 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z., je služobný čas žalobcu časový úsek, v ktorom vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Služobný čas je 40 hodín týždenne a môže byť rozvrhnutý nerovnomerne, na obdobie šiestich mesiacov. Služobný úrad určuje žalobcovi okrem toho aj služobnú pohotovosť v štátnej službe, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby (podľa § 86 ods. 2) v rámci rozvrhnutia služobného času, pričom na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť žalobcovi aj služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých

služobných dňoch vyššia ako 18 hodín a celková dĺžka vykonávania štátnej služby spolu s na ňu bezprostredne nadväzujúcou určenou služobnou pohotovosťou, je najviac 24 hodín v služobnom dni. Zákon č. 315/2001 Z.z., do ktorého mala byť transponovaná Smernica 2003/88/ES, takýmto spôsobom umožňuje rozvrhnúť služobný čas žalobcu tak, že tento je síce ako služobný čas ohraničený počtom 40 hodín týždenne, avšak spolu s naň bezprostredne nadväzujúcimi služobnými pohotovosťami, či už určenou (§ 92 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z.z.) alebo nariadenou (§ 92 ods. 2 zák. č. 315/2001 Z.z.), presiahne maximálnu hranicu stanovenú v článku 6 písm. b) Smernice, t.j. 48 hodín týždenne, pričom sa do služobného času nezapočítava. Preto, ak smernica ako špecifický prameň práva Únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku, potom majú byť ustanovenia smernice prebraté tak (jasne a nespochybniteľne), aby sa vo vnútroštátnom práve dosiahol stav, ktorý je sledovaným smernicou. V danom prípade, čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES jednoznačne stanovuje, že priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Z vyššie uvedených ustanovení zák. č. 315/2001 Z.z. však vyplýva, že zákon oddeľuje vykonávanie štátnej služby v rámci služobného času a v rámci určenej služobnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzuje na služobný čas. Napriek tomu, že stále ide o výkon štátnej služby, sa služobná pohotovosť nezapočítava do služobného času (pokiaľ nedochádza k služobným výjazdom). Smernica 2003/88/ES, okrem maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času, aj v článku 2 bod 1 a 2 výslovne ustanovuje, že pracovný čas predstavuje akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi predpismi a čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Čas určenej služobnej pohotovosti žalobcu má byť teda súčasťou služobného času (nejde o čas odpočinku). Z uvedených skutočností tak vyplýva, že zákon č. 315/2001 Z.z. je v rozpore so Smernicou 2003/88/ES, keď celkom nepochybne čl. 2 bod 1., 2/. a čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES neboli do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne, resp. vôbec. Neobstojí preto tvrdenie žalovaného, že nebolo preukázané nesprávne prebratie Smernice 2003/88/ES, resp. že žiadne ustanovenie zákona č. 315/2001 Z. z. nie je v rozpore s touto smernicou. Súd vo svojich záveroch poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/59/2022 zo dňa 14. 12. 2022.

70. Zo znenia ustanovení zák č. 315/2001 Z.z. tak možno vyvodiť záver, že práva žalobcu boli, vzhľadom na znenie čl. 6 písm. b) a čl. 2 bod 1., 2. Smernice 2003/88/ES, v uplatnenom období porušované. Porušovanie práv žalobcu je podľa názoru súdu možné považovať za dostatočne závažne, pretože na jednej strane ide o práva s osobitným významom, ktoré zakladajú minimálnu požiadavku na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na strane druhej, ide o porušovanie práv žalobcu dlhotrvajúce a súvislé. Z rozhodovacej činnosti ESD vyplýva, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody vzniknutej porušením únioového práva zo strany členského štátu v prípade, ak sú splnené 3 podmienky, a to že k porušeniu práva jednotlivca došlo a toto porušenie je dostatočne závažné, že mu porušením práva vznikla škoda, resp. ujma a priama príčinná súvislosť medzi porušením práv jednotlivca a vznikom škody. Ako súd už uviedol, k porušeniu práva Únie a tým aj práv jednotlivca došlo a súd ho považoval za dostatočne závažné. Reálny služobný čas zodpovedajúci času, počas ktorého bol žalobca fyzicky prítomný v mieste výkonu služby, dlhodobo a súvisle prekračoval, spolu s odslúženými služobnými pohotovosťami, maximálny 48 hodinový týždenný služobný (pracovný) čas. Súd s poukazom na rozsudok ESD C-429/09 vo veci L. M. O. iné rozhodnutia ESD, na ktoré poukazoval žalobca (rozhodnutia C-303/98 vo veci Simap, C-241/99 vo veci Confederación Intersindical Galega (CIG), C-52/04 vo veci Personalrat der Feuerwehr Hamburg, C-518/15 vo I. J. E.), súhlasil s tvrdeniami žalobcu, že už samotná strata času odpočinku je dôvodom na priznanie škody z porušenia únioového práva nedodržaním 48 hodinového týždňového pracovného času. Škodu tak predstavuje predovšetkým ujma, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas podľa čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES dodržaný. Keďže pre takýto prípad absentuje vnútroštátna úprava, ktorá by explicitne upravila nárok jednotlivca na náhradu škody z porušenia práva Európskej Únie, žalobca analogicky poukazoval na ustanovenia § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka, upravujúce nemajetkovú ujmu, ako na ustanovenia obsahom a účelom najbližšie k náhrade škody porušením únioového práva. K žalobcom použitej analógii súd uvádza, že z dôvodu, že Smernica 2003/88/ES neobsahuje žiadne ustanovenia o práve na náhradu škody v prípade jej porušenia a ani právny poriadok SR nemá výslovnú právnu úpravu vzťahujúcu sa k právu jednotlivca na náhradu škody proti štátu pri porušením práva Európskej únie, keď ani zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci takúto právnu úpravu neobsahuje, súd dospel k záveru, že vzhľadom na zistený skutkový stav, argumentáciu žalobcu považoval za dôvodnú v tom, že ujma žalobcu, ktorá mu vznikla nerešpektovaním Smernice 2003/88/ES, má najbližšie k

zásahu do osobnosti žalobcu a je ju teda možné analogicky posudzovať podľa ustanovení § 11 až 13 Občianskeho zákonníka vzťahujúcich sa na ochranu osobnosti. Súčasne súd považoval za dôvodné aj to, že náhrada škody spôsobená jednotlivcovi (občanovi členského štátu EÚ) porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode. Pokiaľ ide o priamu príčinnú súvislosť medzi porušením práva Európskej únie a škodou žalobcu z porušenia tohto práva, súd mal za to, že vzhľadom na už uvedené skutočnosti, bola priama príčinná súvislosť v konaní preukázaná, pretože v prípade ak by transpozícia čl. 2 ods. 1 a čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., bola správna, žalobcovi by nemohol byť služobný čas, ktorý mal odslúžiť plánovaný tak, že už pri jeho plánovaní bolo zrejmé, že bude prekračovaný 48 hodinový pracovný týždeň. Článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES je pritom jasnou a konkrétnou normou Únie, ktorá pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu. Teda, keďže porušením ustanovení Smernice vznikla ujma jednotlivcovi z dôvodu, že Smernica nebola transponovaná do vnútroštátneho právneho poriadku správna a nebola dodržaná, potom k poškodeniu práv žalobcu došlo práv e v priamej príčinnej súvislosti s porušením práva Únie zo strany žalovaného. Škoda žalobcu spočívala v strate práva na odpočinok a tým aj k zásahu do jeho práva na súkromie a rodinný život, keďže reálne musel odpracovať viac ako maximálny týždenný pracovný čas určuje Smernica 2003/88/ES. Všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobcovi tak boli splnené. Žalobu súd, čo do právneho základu, považoval za dôvodnú a to v celom rozsahu žalovaného obdobia.

71. S poukazom na závery, ku ktorým súd dospel, považoval súd obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdeniach, že Smernica 2003/88/ES bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná správne, že paragrafové znenie zákona č. 315/2001 Z. z. tejto smernici neodporuje, že čas služobnej pohotovosti, v ktorom nedôjde k služobným výjazdom sa do služobného času nezapočítava dôvodne, pretože keď nejde o služobný výjazd, potom nemožno výkon neaktívnej služobnej pohotovosti započítať do pracovného služobného času, súd považoval za nedôvodné a v priamom rozpore s ustanoveniami čl. 6 písm. b) a čl. 2 bod 1., 2. Smernice 2003/88/ES ako aj v rozpore s ustálenou rozhodovacou činnosťou ESD. Je totiž nepochybné, že podľa citovanej Smernice 2003/88/ES, je pracovným časom aj čas pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, počas ktorej je pracovník fyzicky prítomný na pracovisku. Za nedôvodnú a v rozpore so znením Smernice 2003/88/ES súd považoval aj námietku žalovaného, že žalobca mal upozorniť zamestnávateľa na skutočnosti, ktoré až teraz tvrdil v súdnom konaní, resp. že ho mal požiadať, aby mu neurčoval služobnú pohotovosť nad hranicu uvedenú v čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Okrem toho, že žiadne ustanovenie Smernice 2003/88/ES nevyžaduje takýto postup jednotlivca, podľa názoru súdu nemožno spravodlivo od žiadneho jednotlivca vyžadovať, aby ako slabšia strana či už v služobnom vzťahu, alebo všeobecne vo vzťahu k štátu a štátnym orgánom, žiadal svojho nadriadeného alebo štát o dodržiavanie minimálnych požiadaviek upravených Smernicou 2003/88/ES. Súd v tomto smere pre úplnosť poznamenáva, že žalobca v konaní uviedol, že o zlepšenie pracovných podmienok sa kolektívne snažili "roky-rokúce" aj u svojich nadriadených, aj u odborov, avšak bezvýsledne a ich sťažnosti končili niekde "hore".

72. Pokiaľ ide o výšku náhrady, škoda spôsobená jednotlivcovi porušením práva únie musí byť nahradená tak, aby bola primeraná vzniknutej škode. Ako už súd uviedol, z dôvodu, že slovenský právny poriadok neobsahuje ustanovenia na odškodnenie jednotlivcov pri porušení komunitárneho práva, súd považoval za akceptovateľné uplatnenie náhrady škody analogicky podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže došlo k porušeniu práva žalobcu na odpočinok po práci v dôsledku čoho prišiel o čas ktorý by venoval osobným a rodinným aktivitám, fyzickej či psychickej relaxácii. Vzhľadom na sústavnosť a dlhodobosť porušovania práv žalobcu mal súd za to, že iba samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu, by nebolo dostatočným zadosťučinením. Spôsobilá forma odškodnenia porušených práv žalobcu, bola peňažná náhrada. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej škody, analogicky vo forme nemajetkovej ujmy, súd vychádzal predovšetkým z výpovede žalobcu pokiaľ ide o pociťovanie vzniknutej škody ním samotným, ďalej z rozpisu jeho pracovnej pohotovosti, z evidencie dochádzky a z výplatných pások za žalované obdobie. Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času, pričom za primeranú náhradu považoval finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon č. 315/2001 Z. z. ako pri nariadenej služobnej pohotovosti podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z., (t.j. mimo určenej služobnej pohotovosti). Súd stanovený postup žalobcu pri výpočte náhrady škody považoval za primeraný charakteru a spôsobu, akým k zásahu do jeho práv došlo, ako aj k následkom v živote žalobcu. Žalobca podľa dochádzkového systému odslúžil v období od septembra 2019 do augusta 2022, celkom 1.814,04 hodín, za ktoré si uplatnil škodu vo

výške 6.586,82,-EUR. Uvedená suma predstavuje rozdiel medzi odmenou, ktorá sa priznáva za výkon nariadenej pohotovosti podľa § 122 ods. 2, ktorá je vyššia (vo výške 50 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a pohotovosti podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z.z, za ktorú je odmena nižšia (15% alebo 30 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku). Výšku škody potom žalobca určil ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 15 %) a v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti odpracovanej v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 30 %). Keďže žalovaný nerozporoval doklady predložené žalobcom, súd ich považoval za nesporné a vychádzal z nich. Tvrdenie žalovaného, že žalobca pri výpočte nezohľadnil dovolenku, resp. práceneschopnosť, súd nepovažoval za dôvodné, pretože ani podľa čl. 16 Smernice sa tieto do výpočtu maximálneho týždenného pracovného času v referenčnom období nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne.

73. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že za obdobie september 2019 až december 2019 priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 6.586,82,-EUR, keď nebolo sporné, že žalobca v období od septembra 2019 do augusta 2022 žalobca odpracoval služobnú pohotovosť určenú v zmysle § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v celkovom rozsahu 1.814,04 hodín. Nemajetková ujma tak v zmysle vyššie uvedeného predstavuje za obdobie september 2019 až december 2019 spolu sumu 659,54,-EUR (nemajetková ujma za 15%-nú určenú pohotovosť spolu 659,54,-EUR a za 30%-nú určenú pohotovosť spolu 0,-EUR), za obdobie január 2020 až december 2020 spolu sumu 2.355,79,-EUR (nemajetková ujma za 15%-nú určenú pohotovosť spolu 2.341,49,-EUR a za 30%-nú určenú pohotovosť spolu 14,30,-EUR), za obdobie január 2021 až december 2021 spolu sumu 1.859,24,-EUR (nemajetková ujma za 15%-nú určenú pohotovosť spolu 1.798,57,-EUR a za 30%-nú určenú pohotovosť spolu 60,67,-EUR) a za obdobie január 2022 až august 2022 spolu sumu 1.712,25,-EUR (nemajetková ujma za 15%-nú určenú pohotovosť spolu 1.695,49,-EUR a za 30%-nú určenú pohotovosť 16,76,-EUR). Celkovú výšku náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy za žalované obdobie september 2019 až august 2022 pri odpracovaných hodinách služobnej pohotovosti určenej podľa § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v rozsahu 1.814,04 hodín tak predstavuje súhrnne sumu požadovanú žalobou vo výške 6.586,82,-EUR. Uplatnenú sumu súd považoval za primeranú nemajetkovej ujme, ktorá žalobcovi vznikla. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí na úvahe súdu, vychádzajúcej zo zisteného skutkového stavu. Súd posudzoval primeranosť výšky uplatnenej náhrady k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej transpozície Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky vznikla žalobcovi. Účelom priznania náhrady je satisfakcia za spôsobený zásah do života žalobcu. Za primeranú náhradu žalobca považoval finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon č. 315/2001 Z. z. ako pri nariadenej služobnej pohotovosti, t.j. mimo určenej služobnej pohotovosti (§ 122 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z.), pričom si uplatnil iba sumu, ktorá neprevyšuje 35% z jeho hodinovej mzdy. Súd takúto náhradu považoval za primeranú charakteru a spôsobu zásahu do práv žalobcu.

74. Po preskúmaní veci zo skutkovej a právnej stránky a po vyhodnotení vykonaných dôkazov, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane tvrdení sporových strán, súd s poukazom na citované ustanovenia právnych predpisov dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody z porušenia práva Európskej Únie nesprávnym prevzatím Smernice 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku, konkrétne do zákona č. 315/2001 Z. z., bol preukázaný a bol uplatnený dôvodne. Žalobu preto súd považoval za dôvodnú v celom rozsahu čo do dôvodu aj výšky a žalobe vyhovel.

75. Súd zaviazal žalovaného na plnenie v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko mal za to, že táto lehota je s ohľadom na výšku náhrady primeraná. Lehotu na plnenie 15 dní v konaní navrhol žalovaný a žalobca s jeho návrhom súhlasil.

76. Záverom súd poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných

stranami sporu (porovnaj nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 241/07 zo dňa 18. 09. 2008). Taktiež Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (GarcíaRuiz c. Španielsku z 21. 01. 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 05. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 02. 1998). Súd preto nepovažoval za potrebné zaoberať sa tvrdeniami strán sporu, ktoré nie sú právne relevantné a nemajú rozhodujúci význam pre rozhodnutie súdu o žalobe.

77. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu. Súd mu preto priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Z tohto dôvodu určil súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nesplní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.